Prof.dr Simon Nikolić
stomatologija 1

Radiološka dijagnostika koštanozglobnog sistema

MMXV

Skelet - 206 kostiju

Centralni (aksijalni) skelet lobanja, kič.stub, karlica

Periferni (apendikularni) sklelet kosti extremiteta

Glava - pri rođenju 45 koštanih elemenata

- odrasli 22 kosti (14 kostiju lica, 8 kranijuma)

Čvrstina

Koštani matrix

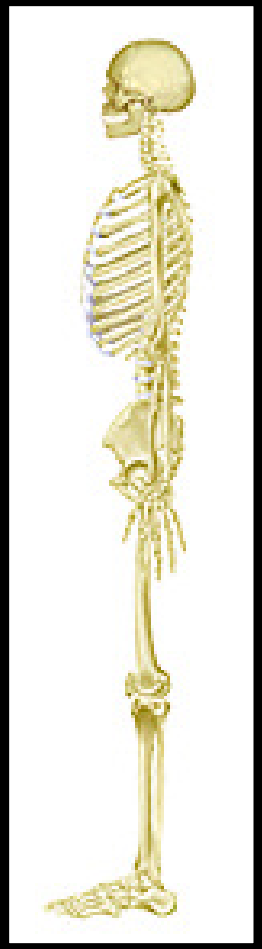
(Ca i neorganske materije)

Elastičnost

Koštane ćelije

(osteociti, osteoblasti, osteoklasti)

Delovi kosti

- Epifiza
- Metafizna pukotina rasta
- Dijafiza
- Apofize

  (izbočenja na kojima se pripajaju mišići i ligamenti)

kost u rastu

formirana kost

Metode pregleda

- **Rendgengrafija**
- **CT**
- **MRI**
- **NM dg**

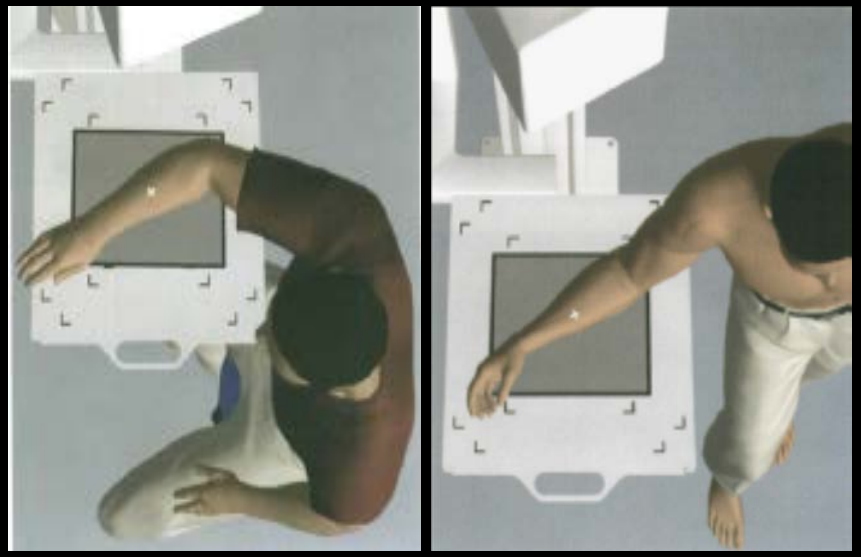
- **UZ, CT, MRI**
  mekih tkiva, mišića i zglobova

- **Ciljane biopsije**

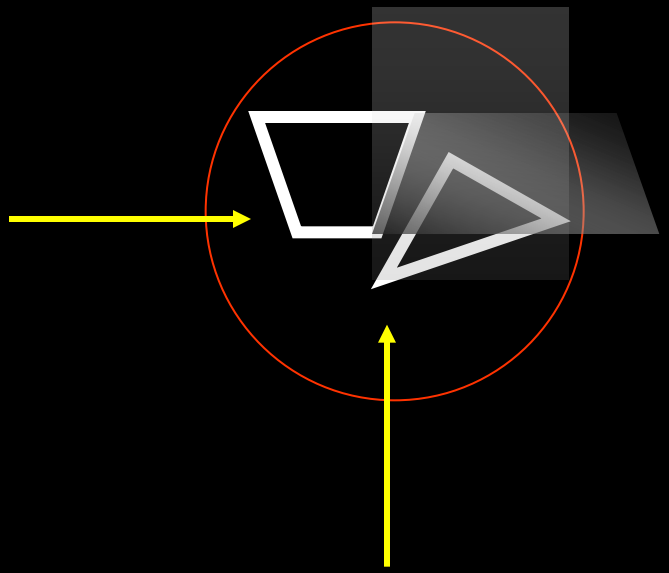

Rendgengrafija

snimak u 2 pravca,
frontalni (AP) i profilni (LL)

snimak mandibule u 3 pravca

D

L

L

L

Ciljani i Specijani snimci

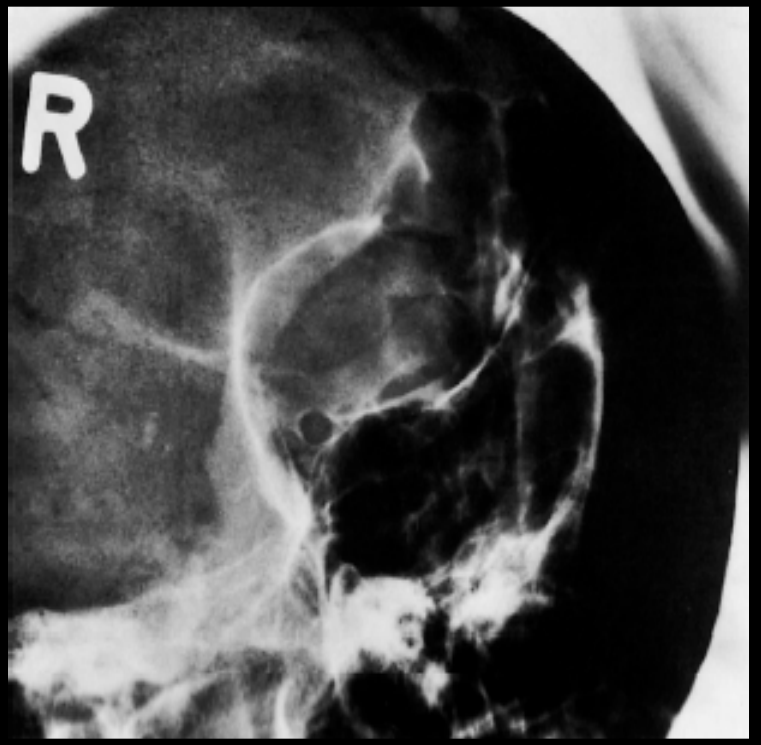

Snimak orbita PA

Sedeći stav.

Glava naleže brada-nos, zatvorena usta.

CZ 2 cm iznad protuberancije occ.ext.

Snimak optičkih kanala (Rhese)

Ležeći stav, ventralni dekubitus.

Glava rotirana za 37^0, oslonjena nosom gornjim delom orbite i zigomatičnom kosti.

CZ na temporoparijetalni tuber a izlazi kroz suprotnu orbitu.

Opis snimka

- <u>Zaglavlje</u>

  Frontalni (profilni) snimak leve podlaktice

- Koštana FORMA

  broj veličina oblik

  - promena

  lokalizacija, oblik, veličina

- <u>Koštana STRUKTURA</u>

  kortikalis

  kompakta

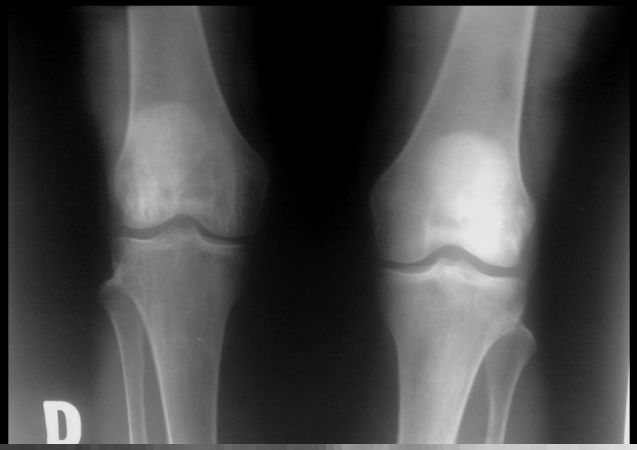
  spongioza

  - promena

  (monoostotska, poliostotska)

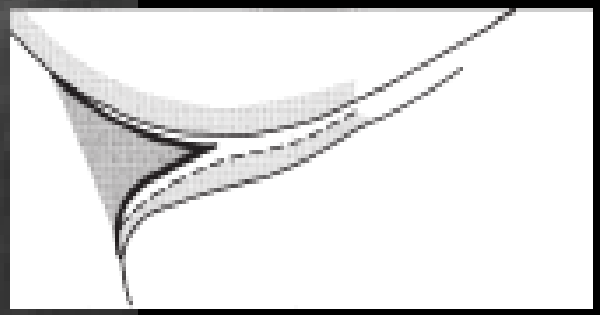
  intenzitet, homogenost, ograničenost,

  proširenost

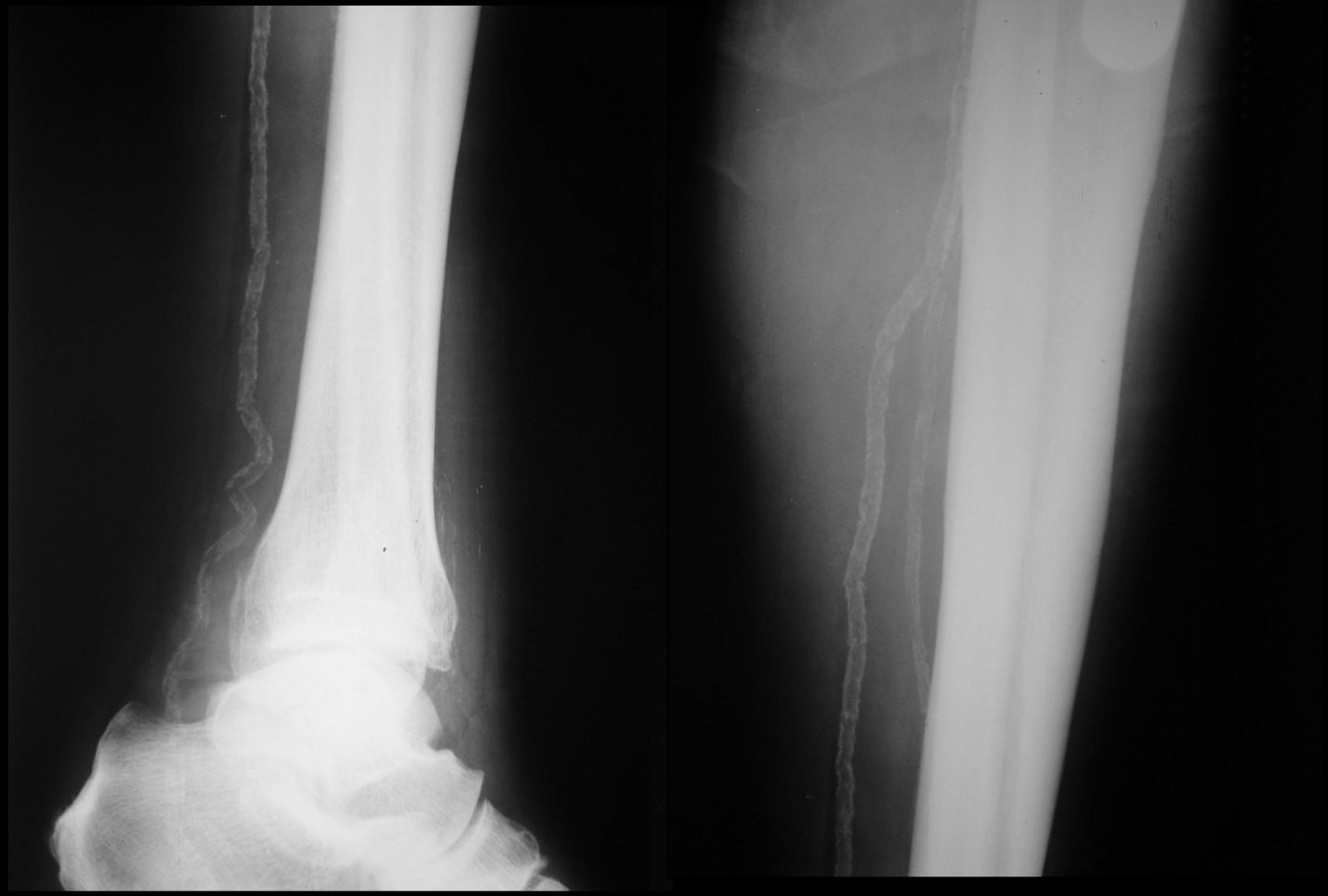

- Zglobni prostor

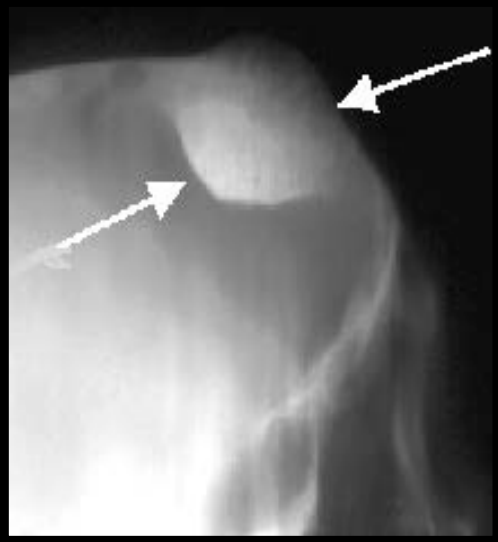
- Okolna meka tkiva

Semiologija promena

- Osteoskleroza
- Osteopenija

  osteoporoza, osteomalacija, hiperpaaratiroidizam
- Osteoliza
- Osteonekroza

Osteoskleroza

Stvaranje viška koštanog tkiva.

Osteoblasti više stvaraju ili osteoklasti sporije resorbuju.

Intenzivna senka koštanog tkiva bez pravilne strukture.

Male naslage koštanog tkiva

- **Osteofiti**
- **Egzostoze**
- **Endostoza**

Osteoporoza

Atrofija koštane strukture

I - postmenopauzna

II - endokrini, nutritivni i metabolički poremećaji,

lekovi (heparin, kortikosteroidi)

U celini senka kostiju prozirna, kompakta smanjene širine, koštane gredice stanjene.

Osteoliza

Destrukcija koštanog tkiva.

Razorno dejstvo ostoklasta, uzrokovar

traumom, inflamacijom, tu, metabolički vaskularno, kongenitalno.

Rasvetljenje

Uzura defekt na spoljnjoj ivici

Karijes veći

Kaverna veći defekt u samoj kosti

Osteonekroza

Izumiranje koštanog tkiva i srži.

Uzrokovano poremećajem vaskularizacije.

Intenzivna senka sekvestra odvojena transparentnom zonom granulacionog tkiva.

Atrofija

Nije primarni proces, već je posledica oboljenja

(fraktura, osteomijelitisa, vaskularnih smetnji, starih ljudi)

Svi elementi su smanjeni a ne samo istanjeni

Periostoza

Porast koštanog tkiva na periostalnom delu

Amorfne mase

osteomielitis

Lukovice

Ewing sarcom, lues congenita

Iglica

osteogeni osteosarcom

Fraktura

Prekid kontinuiteta koštanog tkiva

Rtg:

Frakturna pukotina

intenziteta mekog tkiva

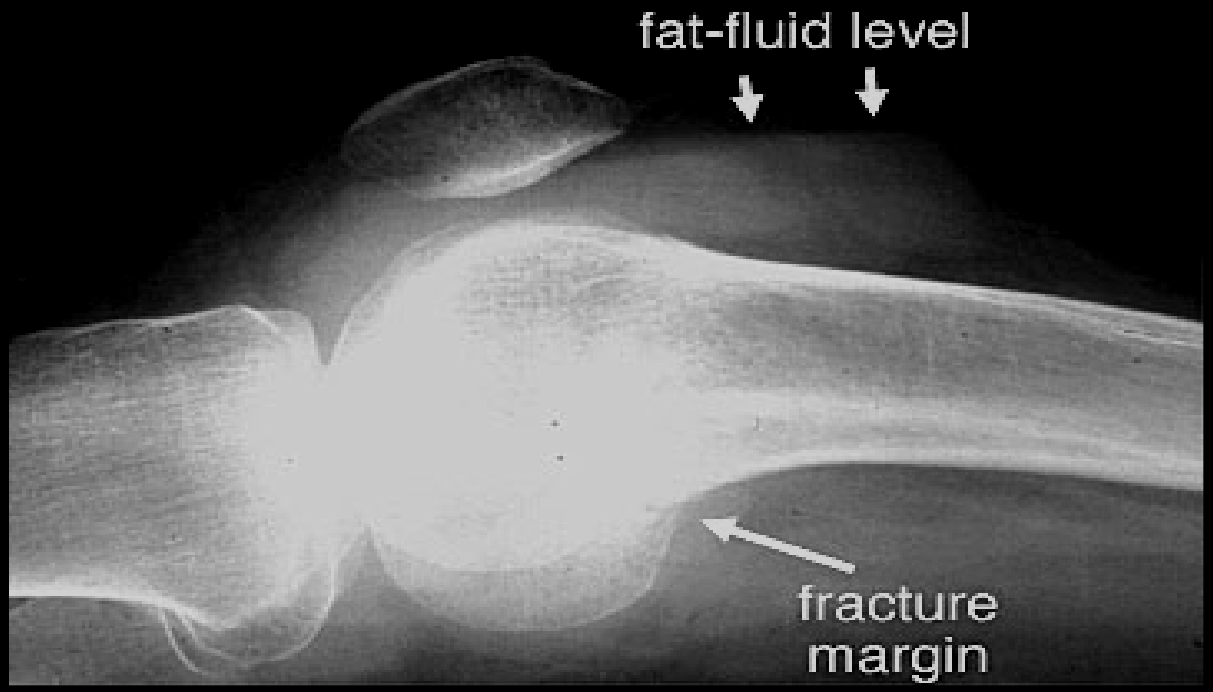
Frakturna stepenica

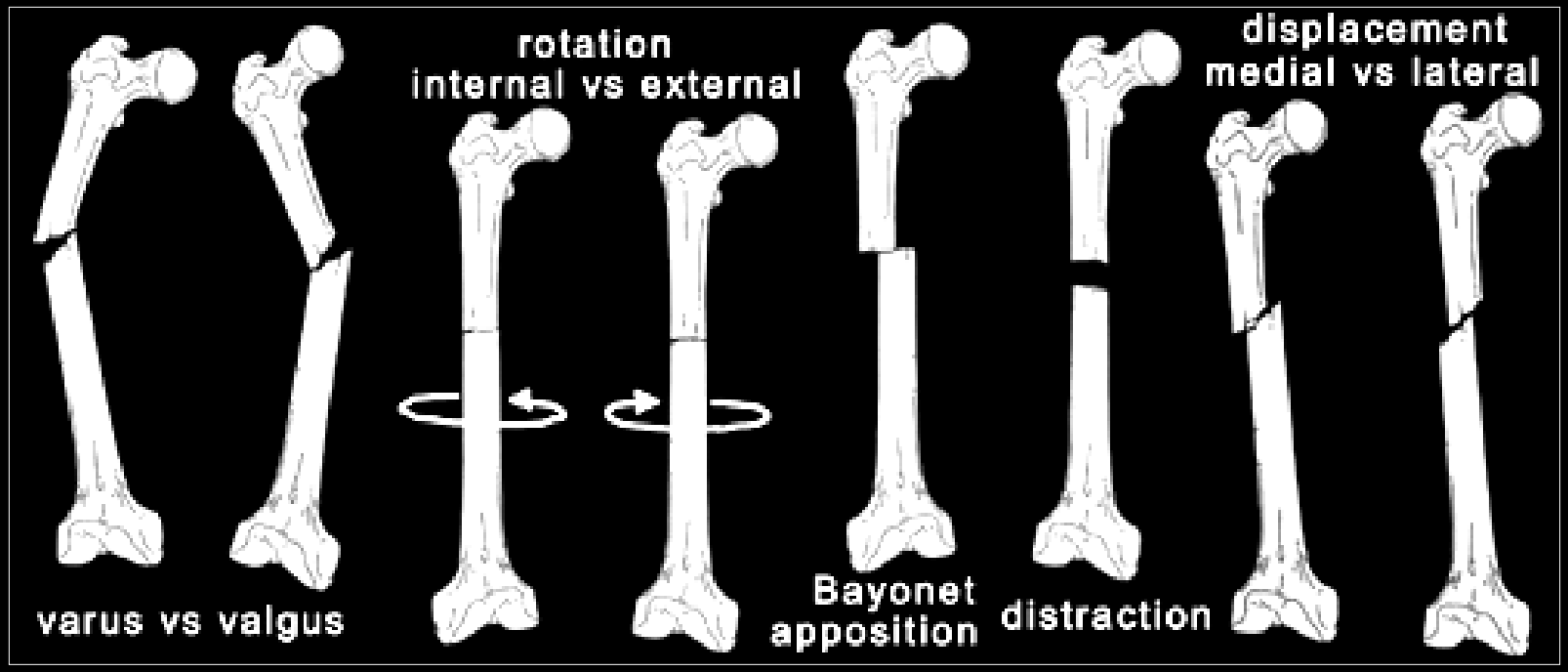
Dislokacija (+/-)

Otok mekih tkiva

Horizontalno lateralni snimak (lipohaemarthrosis)

- CT je uspešniji u dg. suptilnih fractura
- MRI

- poprečne
- kose
- spiralne
- multifragmentarne
- konkvasacijske
- "marš" frakture
- patološke

- uzdužne
- T frakture
- (zdrobljene)
- sklopetarne
- epifizarne

Rtg opis:

lokalizacija i

pravac ravni frakture

veličina i pravac dislokalcije ulomaka

broj fr.linija

Frakture lobanje

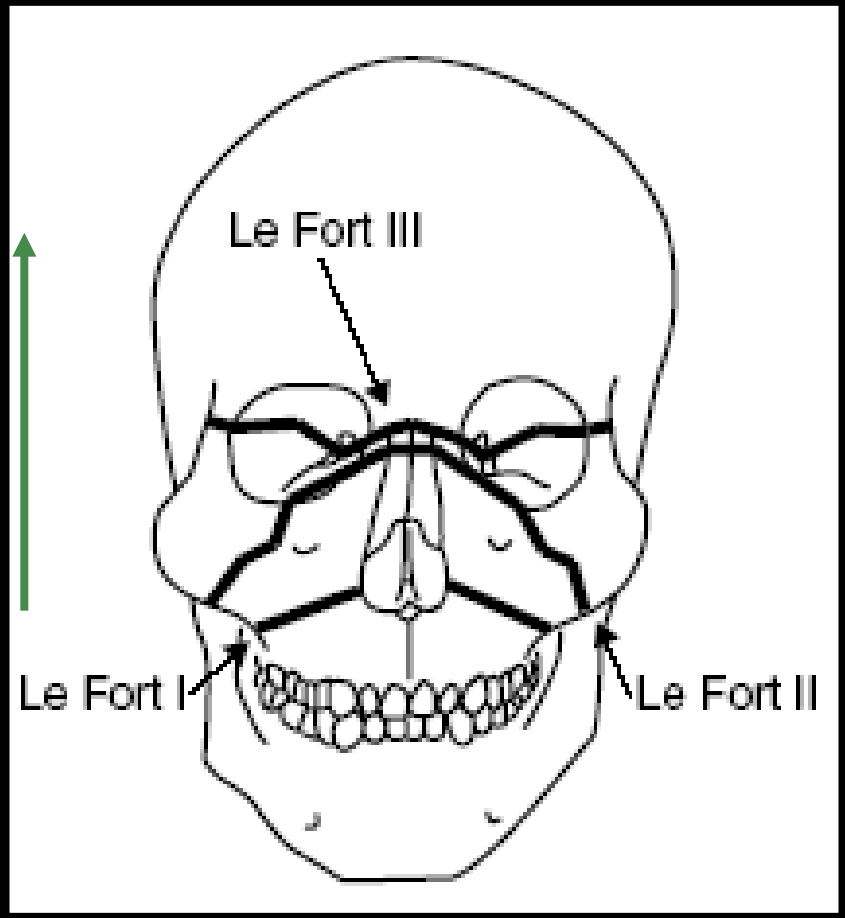

Le Fort I zubni nastavak maxile

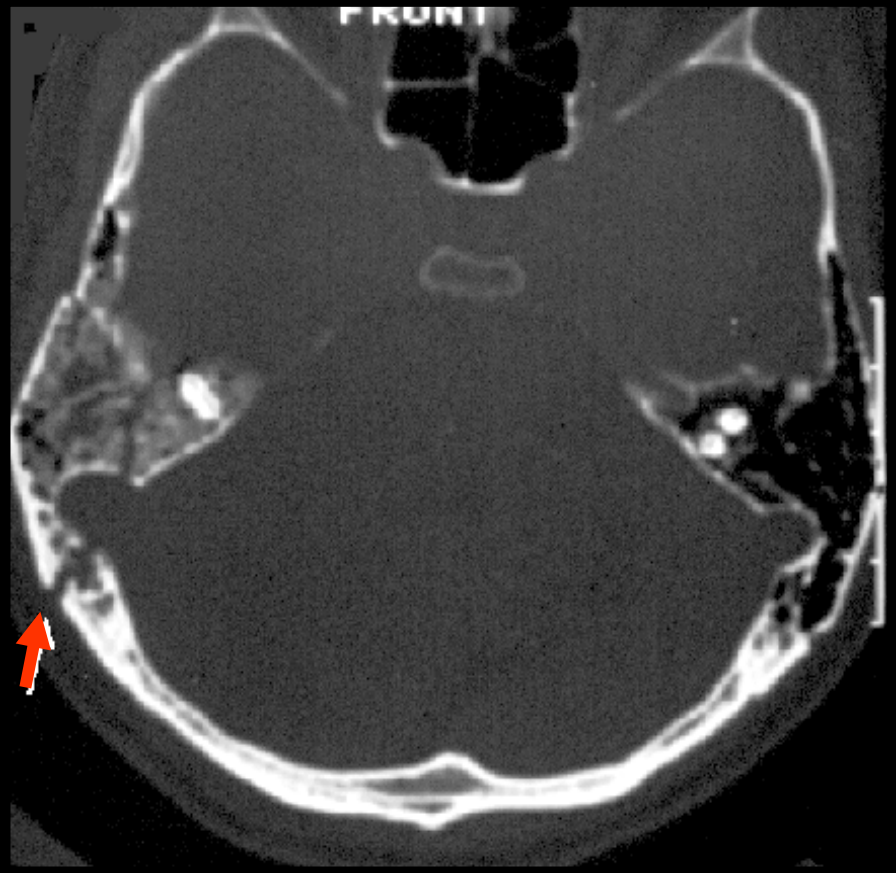
Le Fort II maxilla, nosna kost i medialni deo orbite

Le Fort III maxilla, nosna kost, vomer, ethmoidi sinus i male kosti baze lobanje

Lice potpuno odvojeno od baze lobanje.

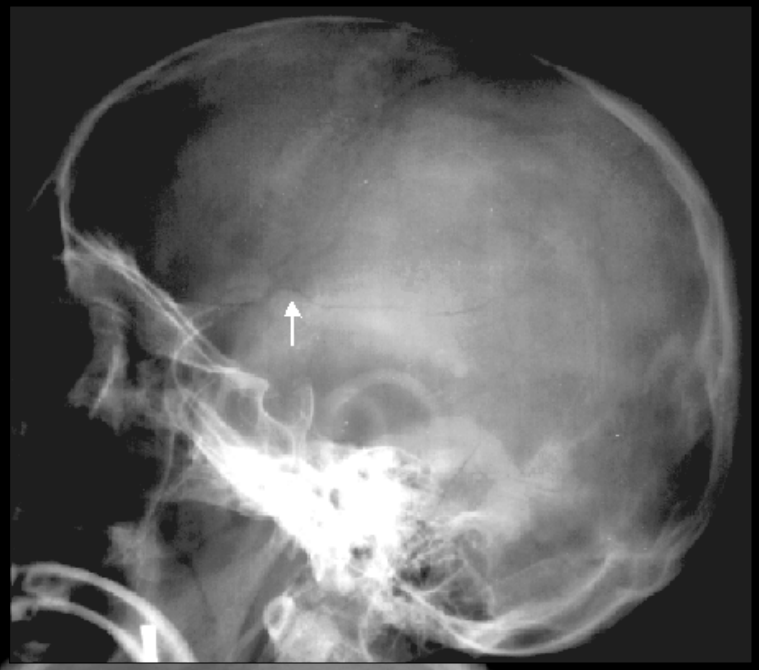

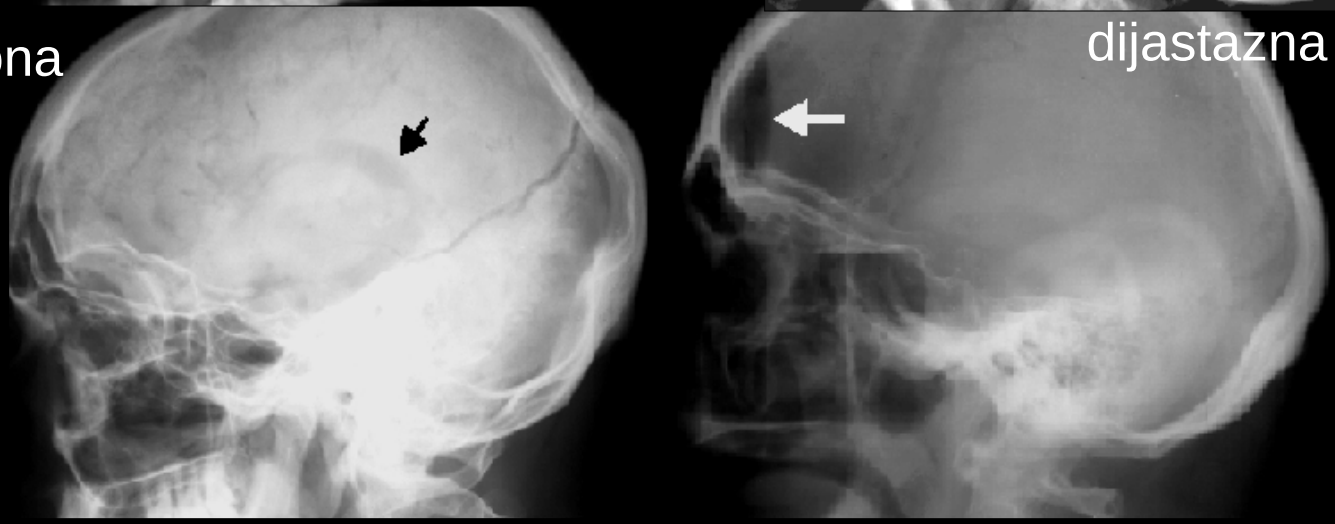
linearna

impresiona

dijastazna fractura

pneumocefalus

Patološka fraktura

na kosti koja je predhodno izmenjena pat.procesom.

(osteoporoza, metastaze, tu, ...)

Fissura

Prekid kontinuiteta koštanog tkiva koji zahvata samo deo kosti.

Kalus

nakon 2 n. vezivo spaja prelomne površine

nakon 3 n. taloženje Ca

Endostalni

Intermedijalni

Periostalni

Parostalni

Periostalni

Parostalni

Komplikacije

Rane

- krvnih sudova
- nerava
- cepanje fascija
- otvoreni prelomi
- šok, embolije

Kasne

- nekroza fragmenata
- "most" kalus
- pseudoarthrosis
- neoarthrosis
- Sudeck-Kienbockova ostoporosa

- **Kalusni most**
- **Pseudoarthrosis**
  krajevi fragmenata međusobno fibrozno vežu
- **Neoarthrosis**
  bez stvaranja kalusa imitira novi zglob

Konzervativna terapija

Kramerova
imobilizaciona šina

Osteosinteza
operativna repozicija

Lambotte pločica

Küntscher igla

Smith-Peterson šraf

Serklaž

Contusio

Povrede zglobova

nagnječenje periartikularnih mekih tkiva.

Dystorsio

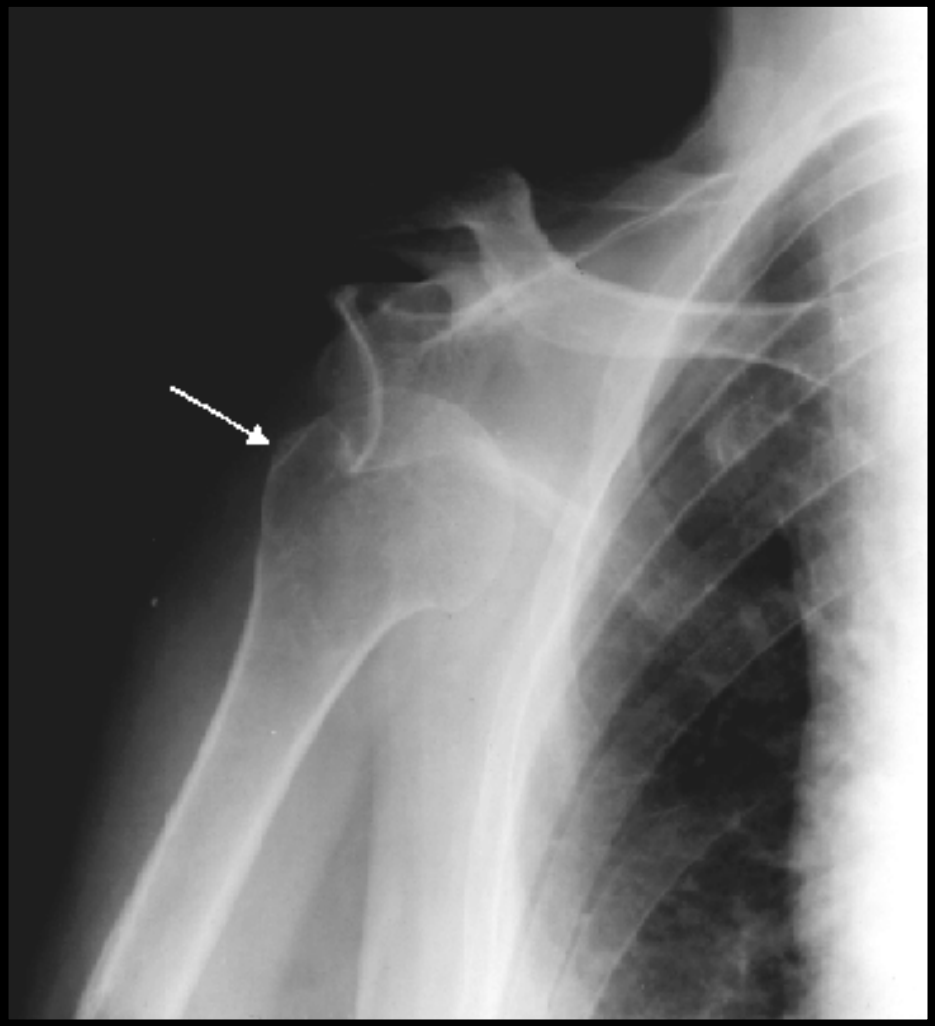

oštećenje zglobne vreće i perartikularnih lig

- hydrarthros
- haemarthros
- avulzione fracture (fragmenti mišićnih insercija)

Avulzija med. epikondila

Luxatio

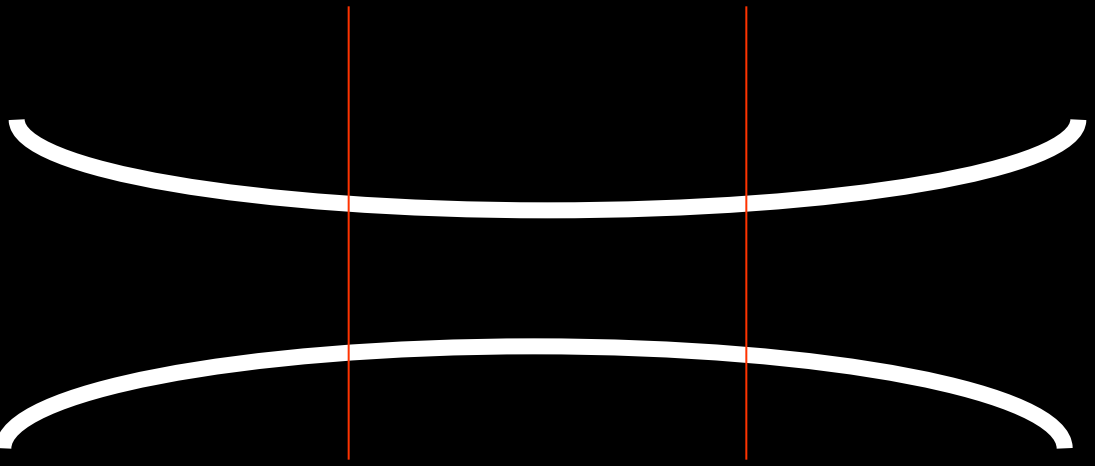

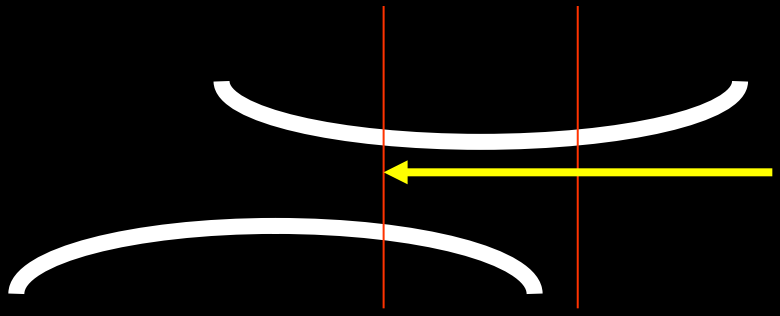
gubitak kontakta dve zglobne površine

Recidivans ponavlja nakon traume

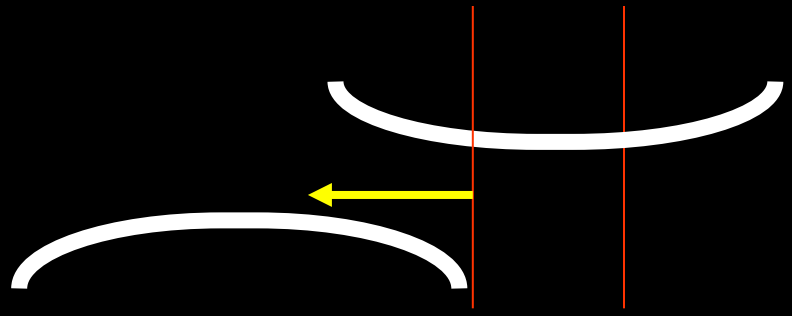
Habitualis bez traume

R

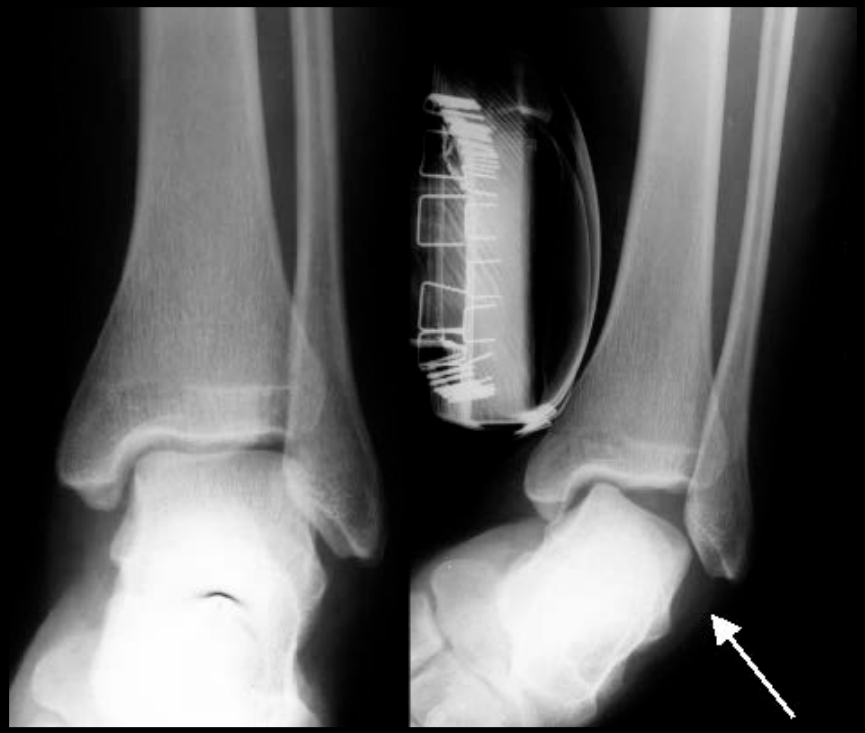
Subluxatio

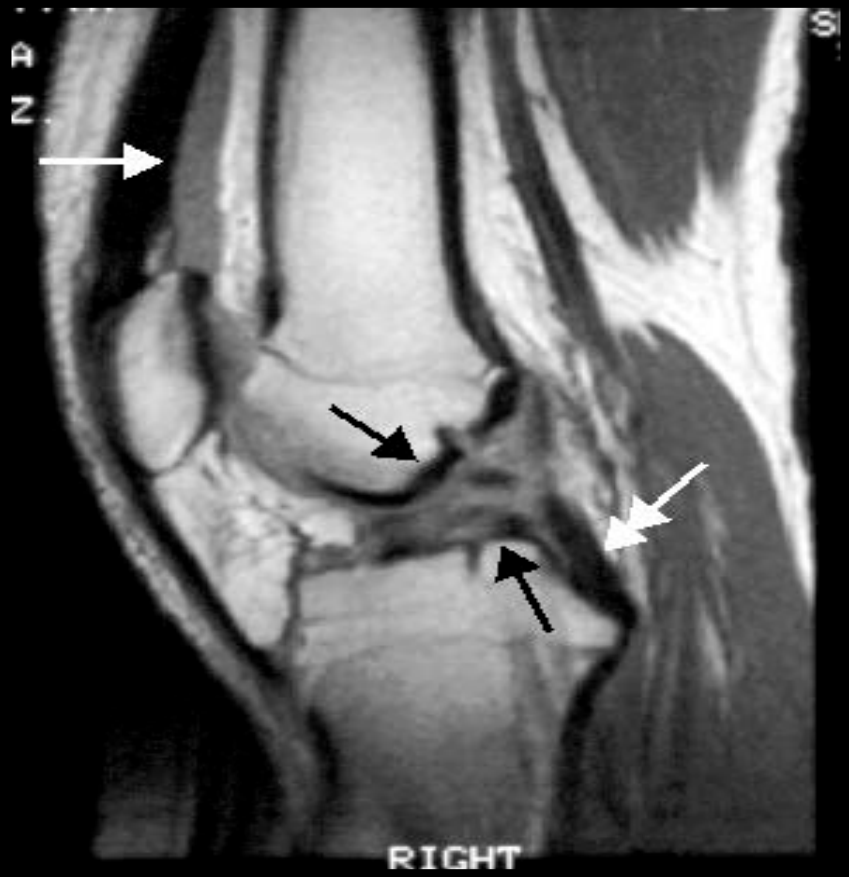
Luxatio

subLuxatio

Intra i periartikularna meka tkiva

http:// www.med.pr.ac/katedra/interna-medicina.php
e-mail: nikolicsimon@ikomline.net